MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
FÖRSVARSUTBILDNINGSFÖRENINGEN

20.10.2015 111/2.12.

VALTIOVARAINVALIOKUNTA

Viite: HE 30/2015 vp / Kutsu (21.10.2015) asiantuntijaksi VvV:n Hallinto- ja turvallisuusjaostoon

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYKSEN (MPK) LAUSUNTO VALTION TALOUSARVIOSTA VUODELLE 2016

Valtion talousarvioehdotuksessa vuodelle 2016 on Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen osoitettu 1 629 000 euroa (-399 000 euroa). Suurin leikkaus olisi kohdistumassa Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle (MPK). Alustavan tiedon mukaan MPK:n valtionapu olisi 1 404 000 (-350 000 euroa).

MPK esittää Eduskunnalle vuoden 2016 valtionavun määräksi 1 804 000 euroa (vuoden 2014 taso). Nyt esitetty kehys aiheuttaisi vuonna 2016 seuraavia toimenpiteitä:

- Lomautetaan koko MPK:n henkilöstö korkeintaan kuukaudeksi.
- Jätetään täyttämättä osa auki olevia tehtäviä vuoden 2016 alusta ja korvataan ne osin suoritepalkkaisilla.
- Supistetaan kansalaisille suunnattua kokonaisturvallisuusstrategian mukaista varautumis- ja turvallisuuskoulutusta 20 - 40%. Näihin kuuluu mm. yksi naisille suunnattavaa koulutusta, nuorten turvakursseja sekä erityisryhmien, kuten kehitysvammaisten koulutusta.
- Siirretään välttämättömiä hankintoja eteenpäin.

Jos valtionapu jää talousarvioesityksessä esitetylle tasolle, toteutetaan vuoden 2017 alusta organisaatiouudistus, jonka yhteydessä irtisanotaan henkilöstöä ja supistetaan toimintaa useilla paikkakunnilla sekä vähennetään koulutustarjonnan määrää resursseja vastaavaksi.

Vapaaehtoisen maanpuolustustoiminnan edellytyksistä ja lakimuutostarpeista tulisi tehdä selvitys. Samalla tulisi ratkaista se rahoitustapa, jolla turvataan MPK:n toimintaedellytykset jatkossa. Nykyisellä mallilla on vaikeaa hoitaa valtakunnallisen julkisoikeudellisen yhdistyksen kokonaisturvallisuuden kasvavia koulutusvastuita.

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
FÖRSVARSUTBILDNINGSFÖRENINGEN

LAATIKAINEN PERTTI
124591524
2015.10.20 09:10:36 +03'00'

Pertti Laatikainen
Toiminnanjohtaja

1 Liite: Perustelumuistio

Maanpuolustuskoulutusyhdistys (MPK) Y-tunnus 2175871-8
Keskustoimisto, Töölöntorinkatu 2 B 8. krs, 00260 Helsinki
toimisto@mpk.fi www.mpk.fi

PERUSTELUMUISTIO

.

Lain vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta mukaan MPK:n julkisena hallintotehtävänä on:

1) järjestää vapaaehtoiseen maanpuolustukseen kuuluvaa sotilaallista koulutusta ja sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta sekä vapaaehtoista maanpuolustusta koskevaa tiedostusta ja valistusta;
2) kehittää naisten mahdollisuuksia osallistua vapaaehtoiseen maanpuolustukseen ja järjestää siihen liittyvää sotilaallista koulutusta ja sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta;
3) ohjata, tukea ja sovittaa yhteen jäsenjärjestöjen maanpuolustuskoulutusta.

Lisäksi MPK järjestää turvallisuus-, varautumis- sekä johtamis- ja kouluttajakoulutusta.

Tehtävänsä toteuttamiseksi MPK koulutti vuonna 2014 yhteensä 80 300 vrk (kouluttajat mukaan lukien) yli 1 800 koulutustilaisuudessa. Koulutuksesta kaksi kolmasosaa on pääosin reserviläisille suunnattua sotilaallista sekä sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta ja yksi kolmasosa kaikille kansalaisille avointa varautumis- ja turvallisuuskoulutusta (20 euroa/vrk). MPK:n koulutukseen osallistui yli 48 000 kansalaista.

Puolustusvoimauudistus on toteutunut tavalla, jossa vapaaehtoisen sotilaallisen maanpuo- lustuskoulutuksen tarve kasvaa. Lisäksi varautumis- ja turvallisuuskoulutuksen tarve muun muassa naisten ja nuorten koulutuksen osalta on kasvamassa ja vain osa halukkaista voidaan ottaa kursseille, mikä on myös ristiriidassa MPK:lle kohdennettaviin resursseihin nähden. Vallitsevassa turvallisuustilan- teessa MPK näkee yhä tärkeämmäksi yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen

Puolustusvoimien tilaamaa koulutusta (250 kurssia) vuonna 2014 oli 24 400 vrk, josta puolustusvoimat maksoi kaupallisen sopimuksen mukaisesti 1,1 miljoona euroa. Puolustusvoimien tilaukset jatkuvat alustavan tiedon mukaan myös vuonna 2016 suunnilleen samalla tasolla. Sopimuksen hinta tullee olemaan 1,0 miljoonaa euroa (250 kurssia/a’ 4000 e). MPK on esittänyt tilaussopimuksen kasvattamista 280 000 eurolla, mikä on vuosittain ollut todellista toteumaa vastaava korvaus (noin 320 kurssia).

MPK on myös esittänyt eräänä vaihtoehtona, että puolustusministeriön hallinnonalan sisäistä resurssien jakoa tarkistettaisiin. MPK:n koulutus on reserviläisten osalta kustannustehokkuudeltaan noin 75 % edullisempaa (41 e/vrk ><173 e/vrk) verrattuna puolustusvoimien antamaan kertausharjoituskoulutukseen, mikä puoltaisi MPK rahoituksen pitämistä kunnossa.

MPK saavutti sille valtion talousarviossa vuodelle 2014 asetetut taloudellisuus-, tuottavuus- ja tuotostavoitteet. Valtion talousarvioon ja PLM/MPK – tulossopimukseen verrattuna taloudellisuustavoite (€/vrk) ylitettiin 23 %, tuottavuus (vrk/htv) 37 % ja tuotokset (vrk) 24 %.

Vuoden 2011 alussa voimaantullut MPK:n uusi kenttäorganisaatio toteutettiin puolustusministeriön ohjauksessa. Tällöin sovittiin, että MPK sitoutuu toimimaan tuloksellisesti seuraavat neljä vuotta vuoden 2011 tasoisella valtioavulla. Tästä huolimatta apu on laskenut vuoteen 2015 mennessä 250 000 euroa.

Uusi organisaatio on toiminut hyvin periaatteella, että MPK:lla on kaikissa maakunnissa toimihenkilö koordinoimassa vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta puolustusvoimien ja maanpuolustusjärjestöjen kanssa. MPK:n maakunnallinen läsnäolo on tärkeätä tilanteessa, jossa kaikissa maakunnissa ei ole nyt eikä tulevaisuudessa kouluttavia puolustusvoimien joukkoja.

Puolustusministeriö on esittänyt vuodelle 2016 MPK:n valtionapuosuudeksi 2 254 000 euroa MPK:n resurssien kehittämiseksi siten, että se voi muuttuneessa turvallisuustilanteessa paremmin vastata koulutuskysyntään. MPK kykenisi nostamaan 20 % koulutustarjontaansa.

MPK:n saama valtionapu sisältyy Valtion talousarvion 2016 kohtaan 50, Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen. Momenttiin, suuruudeltaan 1,629 M€ sisältyy 399 000 €:n vähennys (20 %).

Puolustusministeriöstä saadun suunnittelutiedon mukaan MPK:lle kohdennetaan vuoteen 2015 verrattuna uusi noin 350 000 €:n vähennys, jolloin MPK:n määräraha on 1,404 M€ (-20 %). Vuodesta 2011 alkaen vähennyskertymä olisi 571 000 euroa (n 29 %) ja Puolustusministeriön talousarvioesitystä 850 000 (38 %) euroa pienempi. Vähennys tuntuu kohtuuttomalta huomioiden MPK:n toiminnan tehokkuus ja tuloksellisuus sekä laajan vapaaehtoisuuden hyödyntäminen yhteiskunnan turvallisuusstrategian mukaisessa maanpuolustustyössä sekä puolustusvoimien koulutuksessa.

Arvio tämän vuoden taloudellisesta tuloksesta 1,754 M€:n määrärahalla (valtionapu) on negatiivinen. Koulutustulos tullee olemaan noin 5 % vuotta 2014 pienempi.

Talousarviossa 2016 olevat tulostavoitteet MPK on esittänyt sillä periaatteella, että saavutetusta koulutuksen tasosta tai laadusta ei tingitä. Supistuvilla taloudellisilla resursseilla tämä ei ole mahdollista.

Esitys

Edellä olevilla perusteluilla MPK tarvitsee vähintään vuoden 2014 tasoisen valtionavustukseen (1 804 000 e) selvitäkseen esitetyistä tavoitteista sekä säilyttääkseen läsnäolonsa kaikissa maakunnissa. Tavoitteena tulisi olla vuoden 2009 - 11 tasoisen valtionavun (1,975 M€) palauttaminen mahdollisimman pian.

.